

میوه‌های گرمسیری و نیمه گرمسیری

تألیف:

دکتر سید مهدی میری

عضو هیات علمی دانشگاه آزاد اسلامی - واحد کرج

علم کشاورزی ایران

۱۳۹۱

سرشناسه : میری، سیدمهدی، ۱۳۵۴ -
عنوان و نام پدیدآور : میوه‌های گرمسیری و نیمه گرمسیری / تألیف سیدمهدی میری.
مشخصات نشر : تهران : علم کشاورزی ایران، ۱۳۹۱.
مشخصات ظاهری : ۳۹۸ ص.: مصور(بخشی رنگی)، جدول، نمودار.
شابک : 978-600-6838-01-4
وضعیت فهرست‌نویسی : فیپا
موضوع : میوه‌های گرمسیری
موضوع : میوه‌های گرمسیری -- ایران -- پرورش و تکثیر
موضوع : میوه‌های گرمسیری -- بیماری‌ها و آفت‌ها
موضوع : میوه‌کاری
رده بندی کنگره : SB ۹م۹/۲۵۱ ۱۳۹۱
رده بندی دیویی : ۶۳۲/۶
شماره کتابشناسی ملی : ۲۹۴۳۲۵۷

ناشر: علم کشاورزی ایران
عنوان : میوه‌های گرمسیری و نیمه گرمسیری
مؤلف: دکتر سید مهدی میری
چاپ: آبنوس
صحافی: امیر
طرح جلد: ترگس کریمی
نوبت چاپ: اول / پاییز ۱۳۹۱
شمارگان: ۱۰۰۰ جلد
قیمت: ۲۴۰۰۰۰ ریال
شماره شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۶۸۳۸-۰۱-۴

این اثر، مشمول قانون حمایت مولفان و مصنفان و هنرمندان مصوب ۱۳۴۸ است. هرکس تمام یا قسمتی از این اثر را بدون اجازه ناشر یا مؤلف، نشر یا پخش کند مورد پیگرد قانونی قرار خواهد گرفت.
کلیه حقوق مادی و معنوی این اثر متعلق به سرمایه‌گذاران می‌باشد.

آدرس نشر و محل توزیع: تهران، خیابان انقلاب، خیابان ۱۲ فروردین، مابین روانمهر و چهارراه ایفای نژاد، بن بست یاس، پلاک ۱، طبقه همکف تلفن: ۶۶۴۶۱۸۹۸-۶۶۹۷۴۸۷۶ تلفکس: ۶۶۴۸۱۸۷
سایت: www.bostaneketab.com ایمیل: info@bostaneketab.com

"مسئولیت صحت مطالب کتاب با مؤلف می‌باشد."

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
پیشگفتار.....	۱۵
مقدمه.....	۱۷
مرکبات.....	۲۱
۱- مقدمه.....	۲۱
۲- رده بندی.....	۲۲
۱-۲- پرتقال.....	۲۴
۲-۲- نارنگی.....	۲۹
۳-۲- گریپ فروت.....	۳۴
۴-۲- لیمو ترش ماوند رانی یا لیمو ایتالیایی.....	۳۶
۵-۲- لیمو ترش شیرازی یا لایم.....	۳۷
۶-۲- نارنج.....	۳۸
۷-۲- سیرون.....	۳۸
۸-۲- پوملو یا شدوک.....	۳۹
۹-۲- نارنج سه برگ.....	۳۹
۱۰-۲- کامکوات.....	۴۰
۳- گیاهشناسی.....	۴۲
۱-۳- اندام های رویشی.....	۴۲
۲-۳- اندام های زایشی.....	۴۳
۴- گلدهی و تشکیل میوه.....	۴۴
۱-۴- گلدهی.....	۴۴
۲-۴- مرده افشانی.....	۴۵
۳-۴- تشکیل میوه.....	۴۶
۵- شرایط اقلیمی مورد نیاز.....	۵۱
۱-۵- عرض جغرافیایی و ارتفاع.....	۵۱
۲-۵- دما.....	۵۱
۳-۵- آب.....	۵۲
۴-۵- باد.....	۵۲

۵۲	۵-۵- خاک
۵۳	۶- تکثیر
۵۳	۶-۱- بذر غیر جنسی
۵۳	۶-۲- قلمه
۵۴	۶-۳- پیوند
۶۴	۷- کاشت نهال و نگهداری از باغ
۶۴	۷-۱- آماده سازی زمین
۶۶	۷-۲- کاشت نهال
۶۸	۷-۳- آبیاری
۶۹	۷-۴- شخم
۶۹	۷-۵- تربیت و هرس
۷۳	۷-۶- تنک کردن
۷۳	۷-۷- سال آوری
۷۴	۷-۸- مرده افشانی
۷۴	۷-۹- سرمازدگی
۷۵	۷-۱۰- مبارزه با علفهای هرز
۷۶	۷-۱۱- کوددهی
۸۱	۸- برداشت محصول
۸۳	۹- انبارداری
۸۵	۱۰- آفات و بیماری‌ها
۸۵	۱۰-۱- آفات
۸۹	۱۰-۲- بیماری‌ها
۹۶	۱۰-۳- ناهنجاری‌های فیزیولوژیک
۹۷	زیتون
۹۷	۱- مقدمه
۹۷	۲- گیاهشناسی
۹۷	۲-۱- اندام‌های رویشی
۹۸	۲-۲- اندام‌های زایشی
۹۹	۲-۳- ارقام زیتون
۱۰۲	۳- گلدهی و تشکیل میوه

۱۰۲	۱-۳- گلدهی.....
۱۰۴	۲-۳- تشکیل میوه.....
۱۰۶	۴- شرایط اقلیمی مورد نیاز.....
۱۰۶	۱-۴- دما.....
۱۰۶	۲-۴- آب.....
۱۰۶	۳-۴- رطوبت نسبی.....
۱۰۷	۴-۴- باد.....
۱۰۷	۵-۴- خاک.....
۱۰۷	۵- تکثیر.....
۱۰۷	۱-۵- پیوند.....
۱۰۸	۲-۵- قلمه.....
۱۱۲	۶- کاشت نهال و نگهداری از بلوغ.....
۱۱۲	۱-۶- آماده‌سازی زمین.....
۱۱۲	۲-۶- کاشت نهال.....
۱۱۴	۳-۶- گرده‌افشانی.....
۱۱۴	۴-۶- تربیت و هرس.....
۱۱۶	۵-۶- آبیاری.....
۱۱۷	۶-۶- کوددهی.....
۱۱۹	۷-۶- سال‌آوری.....
۱۱۹	۷- برداشت محصول.....
۱۲۱	۸- انبارداری.....
۱۲۱	۹- فراوری زیتون.....
۱۲۱	۱-۹- کنسرو زیتون.....
۱۲۲	۲-۹- روغن زیتون.....
۱۲۳	۱۰- آفات و بیماری‌ها.....
۱۲۳	۱-۱۰- آفات.....
۱۲۵	۲-۱۰- بیماری‌ها.....
۱۲۹	انبار.....
۱۲۹	۱- مقدمه.....
۱۲۹	۲- گیاهشناسی.....

۱۲۹	۱-۲- اندام‌های رویشی
۱۳۰	۲-۲- اندام‌های زایشی
۱۳۲	۳-۲- ارقام انار
۱۳۳	۳- گلدهی و تشکیل میوه
۱۳۳	۱-۳- گل‌های
۱۳۴	۲-۳- تشکیل میوه
۱۳۴	۴- شرایط اقلیمی مورد نیاز
۱۳۵	۱-۴- دما
۱۳۵	۲-۴- آب
۱۳۵	۳-۴- خاک
۱۳۵	۵- تکثیر
۱۳۵	۱-۵- بذر
۱۳۶	۲-۵- قلمه
۱۳۷	۳-۵- خوابانیدن شاخه
۱۳۷	۴-۵- پیوند
۱۳۹	۵-۵- پاجوش
۱۳۹	۶- کاشت نهال و نگهداری از باغ
۱۳۹	۱-۶- آماده‌سازی زمین
۱۳۹	۲-۶- کاشت نهال
۱۴۰	۳-۶- تربیت و هرس
۱۴۲	۴-۶- آبیاری
۱۴۲	۵-۶- شخم
۱۴۳	۶-۶- مبارزه با علفهای هرز
۱۴۴	۷-۶- سرمازدگی
۱۴۴	۸-۶- سال‌آوری
۱۴۵	۹-۶- کوددهی
۱۴۶	۷- برداشت محصول
۱۴۶	۸- انبارداری
۱۴۷	۹- آفات و بیماری‌ها
۱۴۷	۱-۹- آفات

۱۵۳	۲-۹- بیماری‌ها.....
۱۵۵	۳-۹- ناهنجاری‌های فیزیولوژیک.....
۱۵۷	انجیر.....
۱۵۷	۱- مقدمه.....
۱۵۷	۲- گیاهشناسی.....
۱۵۷	۲-۱- اندام‌های رویشی.....
۱۵۹	۲-۲- اندام‌های زایشی.....
۱۶۰	۳-۲- ارقام انجیر.....
۱۶۴	۳- گلدهی و تشکیل میوه.....
۱۶۸	۴- شرایط اقلیمی مورد نیاز.....
۱۶۸	۴-۱- دما.....
۱۶۹	۴-۲- آب.....
۱۶۹	۴-۳- رطوبت نسبی.....
۱۶۹	۴-۴- باد.....
۱۷۰	۴-۵- خاک.....
۱۷۰	۵- تکثیر.....
۱۷۱	۶- کاشت نهال و نگهداری از باغ.....
۱۷۱	۶-۱- آماده‌سازی زمین و کاشت نهال.....
۱۷۱	۶-۲- تربیت و هرس.....
۱۷۴	۶-۳- آبیاری.....
۱۷۴	۶-۴- کوددهی.....
۱۷۵	۶-۵- گرده‌افشانی.....
۱۷۶	۶-۶- مبارزه با علفهای هرز.....
۱۷۶	۷- برداشت و انبارداری محصول.....
۱۷۸	۸- آفات و بیماری‌ها.....
۱۷۸	۸-۱- آفات.....
۱۸۱	۸-۲- بیماری‌ها.....
۱۸۵	خرمالو.....
۱۸۵	۱- مقدمه.....
۱۸۵	۲- رده‌بندی.....

۱۸۶	۱-۲- خرمالوی ژاپنی
۱۸۷	۲-۲- خرمندی یا کلهو
۱۸۷	۳-۲- خرمالوی ویرجینیانا
۱۸۷	۳- گیاهشناسی
۱۸۷	۱-۳- اندام‌های رویشی
۱۸۸	۲-۳- اندام‌های زایشی
۱۸۸	۴- گلدهی و تشکیل میوه
۱۹۰	۵- شرایط اقلیمی مورد نیاز
۱۹۰	۱-۵- دما
۱۹۱	۲-۵- خاک
۱۹۱	۶- تکثیر
۱۹۴	۷- کاشت نهال و نگهداری از باغ
۱۹۴	۱-۷- کاشت نهال
۱۹۴	۲-۷- تربیت و هرس
۱۹۵	۳-۷- آبیاری
۱۹۵	۴-۷- کوددهی
۱۹۵	۵-۷- سال‌آوری
۱۹۶	۸- برداشت محصول
۱۹۶	۹- انبارداری
۱۹۸	۱۰- آفات و بیماری‌ها
۱۹۸	۱-۱۰- آفات
۲۰۰	۲-۱۰- بیماری‌ها
۲۰۱	۳-۱۰- ناهنجاری‌های فیزیولوژیک
۲۰۳	خرما
۲۰۳	۱- مقدمه
۲۰۳	۲- گیاهشناسی
۲۰۳	۱-۲- اندام‌های رویشی
۲۰۵	۲-۲- اندام‌های زایشی
۲۰۷	۳-۲- ارقام خرما
۲۱۲	۲- گلدهی و تشکیل میوه

۲۱۲	۱-۳- گلدهی.....
۲۱۲	۲-۳- مرده‌افشانی.....
۲۱۳	۳-۳- تشکیل میوه.....
۲۱۴	۴- شرایط اقلیمی مورد نیاز.....
۲۱۴	۱-۴- ارتفاع.....
۲۱۴	۲-۴- دما.....
۲۱۵	۳-۴- رطوبت.....
۲۱۵	۴-۴- خاک.....
۲۱۵	۵- تکثیر.....
۲۱۵	۱-۵- بذر.....
۲۱۶	۲-۵- تنه جوش.....
۲۱۷	۶- کاشت نهال و نگهداری از باغ.....
۲۱۷	۱-۶- آماده‌سازی زمین.....
۲۱۷	۲-۶- کاشت نهال.....
۲۱۸	۳-۶- آبیاری.....
۲۱۹	۴-۶- هرس.....
۲۲۱	۵-۶- مرده‌افشانی.....
۲۲۴	۶-۶- تنک کردن.....
۲۲۵	۷-۶- نصب پوشش.....
۲۲۶	۸-۶- مبارزه با علفهای هرز.....
۲۲۶	۹-۶- کوددهی.....
۲۲۷	۷- برداشت محصول.....
۲۲۸	۸- انبارداری.....
۲۳۱	۹- فراوری خرما.....
۲۳۲	۱۰- آفات و بیماری‌ها.....
۲۳۲	۱-۱۰- آفات.....
۲۳۵	۲-۱۰- بیماری‌ها.....
۲۳۶	۳-۱۰- ناهنجاری‌های فیزیولوژیک.....
۲۳۹	نارنگیل.....
۲۳۹	۱- مقدمه.....

۲۳۹	۲- گیاهشناسی
۲۳۹	۱-۲- اندام‌های رویشی
۲۴۰	۲-۲- اندام‌های زایشی
۲۴۱	۳-۲- ارقام نارگیل
۲۴۲	۳- گلدهی و تشکیل میوه
۲۴۵	۴- شرایط اقلیمی مورد نیاز
۲۴۵	۱-۴- عرض جغرافیایی و ارتفاع
۲۴۵	۲-۴- دما
۲۴۵	۳-۴- آب
۲۴۶	۴-۴- خاک
۲۴۶	۵- تکثیر
۲۴۸	۶- کاشت نهال و نگهداری از باغ
۲۴۹	۷- برداشت محصول
۲۵۱	۸- انبارداری
۲۵۱	۸- آفات و بیماری‌ها
۲۵۳	موز
۲۵۳	۱- مقدمه
۲۵۴	۲- رده‌بندی
۲۵۵	۳- گیاهشناسی
۲۵۵	۱-۳- اندام‌های رویشی
۲۵۵	۲-۳- اندام‌های زایشی
۲۵۷	۳-۳- ارقام موز
۲۵۸	۴- گلدهی و تشکیل میوه
۲۵۸	۱-۴- گلدهی
۲۵۹	۲-۴- تشکیل میوه
۲۶۱	۵- شرایط اقلیمی مورد نیاز
۲۶۱	۱-۵- ارتفاع و عرض جغرافیایی
۲۶۱	۲-۵- دما
۲۶۲	۳-۵- نور
۲۶۲	۴-۵- آب

۲۶۳	۵-۵- باد
۲۶۳	۵-۶- خاک
۲۶۳	۶- تکثیر
۲۶۴	۷- کاشت نهال و نگهداری از باغ
۲۶۴	۷-۱- آماده‌سازی زمین
۲۶۵	۷-۲- کاشت نهال
۲۶۸	۷-۳- احداث بادشکن
۲۶۸	۷-۴- آبیاری
۲۶۹	۷-۵- کوددهی
۲۷۰	۷-۶- نصب پوشش خوشه
۲۷۱	۷-۷- هرس
۲۷۴	۸- برداشت محصول
۲۷۶	۹- انبارداری
۲۷۷	۱۰- آفات و بیماری‌ها
۲۷۷	۱۰-۱- آفات
۲۷۸	۱۰-۲- بیماری‌ها
۲۸۱	انابه
۲۸۱	۱- مقدمه
۲۸۱	۲- گیاهشناسی
۲۸۱	۲-۱- اندام‌های رویشی
۲۸۳	۲-۲- اندام‌های زایشی
۲۸۴	۲-۳- ارقام انابه
۲۸۵	۳- گلدهی و تشکیل میوه
۲۸۵	۳-۱- گلدهی
۲۸۶	۳-۲- گرده‌افشانی
۲۸۶	۳-۳- تشکیل میوه
۲۸۸	۴- شرایط اقلیمی مورد نیاز
۲۸۸	۴-۱- ارتفاع
۲۸۹	۴-۲- دما
۲۸۹	۴-۳- آب

۲۸۹	۴-۴- باد
۲۸۹	۵-۴- خاک
۲۹۰	۵- تکثیر
۲۹۴	۶- کاشت نهال و نگهداری از باغ
۲۹۴	۶-۱- آماده سازی زمین
۲۹۴	۶-۲- کاشت نهال
۲۹۵	۶-۳- آبیاری
۲۹۶	۶-۴- تربیت و هرس
۲۹۷	۶-۵- کوددهی
۲۹۹	۶-۶- سال آوری
۳۰۰	۷- برداشت محصول
۳۰۰	۸- انبارداری
۳۰۱	۹- آفات و بیماری‌ها
۳۰۱	۹-۱- آفات
۳۰۳	۹-۲- بیماری‌ها
۳۰۵	پایایا
۳۰۵	۱- مقدمه
۳۰۵	۲- گیاهشناسی
۳۰۵	۲-۱- اندام‌های رویشی
۳۰۶	۲-۲- اندام‌های زایشی
۳۰۷	۲-۲- ارقام پایایا
۳۰۸	۳- گلدهی و تشکیل میوه
۳۰۹	۴- شرایط اقلیمی مورد نیاز
۳۰۹	۴-۱- عرض جغرافیایی و ارتفاع
۳۰۹	۴-۲- دما
۳۱۰	۴-۳- نور
۳۱۰	۴-۴- باد
۳۱۰	۴-۵- آب
۳۱۰	۴-۶- خاک
۳۱۰	۵- تکثیر

۳۱۲	۶- کاشت نهال و نگهداری از باغ.....
۳۱۲	۶-۱- کاشت نهال
۳۱۲	۶-۲- احداث بادشکن
۳۱۲	۶-۳- هرس
۳۱۳	۶-۴- کودده افشانی
۳۱۳	۶-۵- آبیاری
۳۱۳	۶-۶- کوددهی
۳۱۳	۷- برداشت محصول
۳۱۴	۸- انبارداری
۳۱۴	۹- آفات و بیماری ها
۳۱۴	۹-۱- آفات
۳۱۴	۹-۲- بیماری ها
۳۱۷	آناناس
۳۱۷	۱- مقدمه
۳۱۷	۲- گیاهشناسی
۳۱۷	۲-۱- اندام های رویشی
۳۱۸	۲-۲- اندام های زایشی
۳۱۹	۲-۳- ارقام آناناس
۳۲۰	۳- گلدهی و تشکیل میوه
۳۲۰	۳-۱- گلدهی
۳۲۲	۳-۲- تشکیل میوه
۳۲۳	۴- شرایط اقلیمی مورد نیاز
۳۲۳	۴-۱- عرض جغرافیایی و ارتفاع
۳۲۳	۴-۲- دما
۳۲۳	۴-۳- نور
۳۲۴	۴-۴- آب
۳۲۴	۴-۵- خاک
۳۲۴	۵- تکثیر
۳۲۶	۶- کاشت نهال و نگهداری از باغ.....
۳۲۶	۶-۱- کاشت نهال

۳۳۰	۲-۶- آبیاری
۳۳۰	۳-۶- هرس
۳۳۰	۴-۶- کوددهی
۳۳۱	۷- برداشت محصول
۳۳۲	۸- انبارداری
۳۳۲	۹- آفات و بیماری‌ها
۳۳۲	۱۹-۱- آفات و بیماری‌ها
۳۳۲	۱۹-۲- ناهنجاری‌های فیزیولوژیک
۳۳۵	منابع
۳۵۵	تصاویر رنگی

پیشگفتار

به نام آنکه جان را فکرت آموخت چراغ دل به نور جان برافروخت

نویسنده به درگاه ایزد منان شکرگزار است که توفیق عنایت فرمود در روز عید فطر تالیف کتاب میوه‌های گرمسیری و نیمه‌گرمسیری را به پایان برساند و امید است توانسته باشد خدمتی کوچک به دانشجویان و علاقمندان باغبانی ارائه نماید.

کشور ایران یکی از مراکز مهم تولید و پرورش برخی از میوه‌های گرمسیری و نیمه‌گرمسیری بوده و هدف از تدوین کتاب حاضر تهیه یک منبع علمی و کاربردی در این زمینه و بر اساس سرفصل درس میوه‌های گرمسیری و نیمه‌گرمسیری کارشناسی علوم باغبانی می‌باشد. در تالیف این کتاب سعی شده است مطالب به زبانی ساده بیان شود تا علاوه بر دانشجویان باغبانی و رشته‌های مرتبط، بتواند مورد استفاده تولیدکنندگان، باغداران و علاقمندان این علم نیز قرار گیرد. برای درک بهتر مفاهیم علمی و عملی کتاب حدود ۵۰۰ تصویر تهیه شده و ضمن بهره‌گیری از منابع علمی خارجی، از نتایج و یافته‌های محققین داخل کشور نیز جهت کاربردی شدن دانش فنی پرورش میوه‌ها در شرایط کشورمان استفاده شده است.

با وجود تمام دقت‌ها و وسواس‌ها، این مجموعه نمی‌تواند کامل و خالی از نقص باشد. لذا امید است کلیه صاحب‌نظران، دانشجویان و اساتید محترم نظرات و پیشنهادات ارزنده خود را به پست الکترونیکی smmirmi@kiaiu.ac.ir ارسال نمایند تا در تجدید نظر و بازنگری بعدی مورد توجه قرار گیرد.

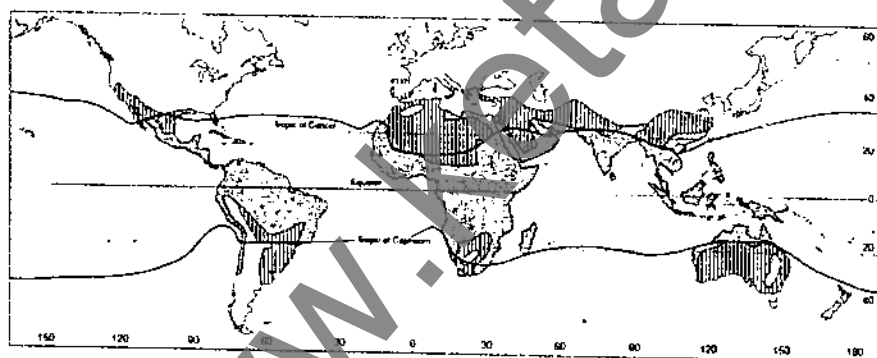
سید مهدی میری

۲۹ مرداد ۱۳۹۱

مقدمه

ایران یکی از مراکز مهم پرورش و تولید میوه در دنیا بشمار می‌آید. زیرا وجود دریای خزر و سلسله کوه‌های البرز در شمال کشور، سلسله کوه‌های زاگرس در شمال غرب و همچنین خلیج فارس و دریای عمان در جنوب موجب تشکیل اقلیم‌های متفاوتی مانند اقلیم سردسیر شمالی، نیمه سردسیر و خشک فلات مرکزی، نیمه گرمسیر ساحلی و اقلیم گرمسیری خشک و مرطوب جنوبی در کشورمان گردیده است.

میوه‌های گرمسیری و نیمه گرمسیری ممکن است همیشه سبز و یا خزان‌دار باشند و بیشتر در مناطق گرم و نیمه گرم دنیا می‌رویند. معمولاً عرض‌های جغرافیایی بین $23/5^{\circ}$ - 0° درجه نیمکره شمالی و جنوبی متعلق به مناطق گرمسیری و $23/5^{\circ}$ - 40° درجه نیمکره شمالی و جنوبی، مناطق نیمه گرمسیری به شمار می‌آیند (شکل ۱).

شکل ۱- مناطق عمده کشت محصولات گرمسیری (.....) و نیمه گرمسیری (▤) در جهان

مهمترین محصولات گرمسیری و نیمه گرمسیری در ایران شامل درختان همیشه سبز (مرکبات، خرما، زیتون، پاپایا و انبه)، درختان خزان‌دار (انار، انجیر و خرمالو) و بوته‌های علفی (موز و آناناس) می‌باشند. میوه‌های نیمه گرمسیری خزان‌دار نسبت به درختان میوه معتدله نیاز سرمایی و مقاومت به سرمای زمستانه کمتری داشته و معمولاً کشت آنها محدود به نواحی است که دارای زمستان ملایم باشند. میوه‌های گرمسیر همیشه سبز نیز در برابر سرما حساسند و کشت آنها در ایران محدود به نقاط گرمسیر جنوب و یا کرانه‌های دریای خزر می‌شود.

در جداول ۱ و ۲ به ترتیب وضعیت کشت میوه‌های گرمسیری و نیمه گرمسیری در ایران و ارزش غذایی آنها آورده شده است.

جدول ۱- سطح زیر کشت باغات بارور (آبی و دیم)، تولید، عملکرد و مناطق عمده تولید میوه‌های گرمسیری و نیمه گرمسیری ایران (سال ۱۳۸۷)

گونه	سطح زیر کشت (هکتار)	تولید (تن)	عملکرد (تن بر هکتار)	مناطق عمده تولید
پرتقال	۱۵۱۵۷۹	۲۶۱۹۷۲۵	۱۷/۲	گیلان، مازندران، خوزستان، بوشهر، سیستان و بلوچستان، یزد (دیم)، فارس، کرمان و جیرفت
نارنگی	۲۵۷۱۷	۵۸۱۷۳۴	۱۶/۲	مازندران، گیلان، فارس، هرمزگان، سیستان و بلوچستان، تهران و خوزستان
کرتب قروت	۱۹۶۶	۴۵۹۳۳	۲۳/۲	خوزستان، فارس و منطقه جیرفت
لیمو ترش	۲۸۹۴۸	۳۳۶۴۹۰	۱۱/۶	هرمزگان، فارس، خوزستان، سیستان و بلوچستان، بوشهر و منطقه جیرفت
لیمو شیرین	۱۶۱۱۸	۲۵۸۶۴۶	۲۲/۲	فارس، خوزستان و منطقه جیرفت
نارنج	۳۹۳۴	۵۲۰۲۵	۱۳/۴	-
سایر مرکبات	۲۲۹۷	۲۹۳۷۲	۱۲/۷	-
زیتون	۳۲۶۹۴	۴۲۴۶۷	۱۰/۲	گلستان، سیستان و بوشهر، گیلان، فارس، خوزستان، کرمان، منطقه جیرفت، سیستان و بلوچستان، یزد، تهران، اصفهان، مازندران، بوشهر، مکیکویه و بویر احمد مرکزی، قم، کرمانشاه، ایلام، اصفهان، لرستان، هرمزگان، خراسان، سمنان و مازندران
فلفل	۳۷۱۰۰	۳۹۶۹۸۴	۱۰/۷	یزد، اصفهان، کرمانشاه، کرمان، زنجان، سمنان، تهران، گلستان، قزوین، مازندران، مرکزی و جیرفت
انجیر	۳۹۰۷۴	۵۷۰۵۷	۱۴	ایلام، تهران، لرستان، خراسان، مازندران، فارس، گیلان، مرکزی، سمنان، اصفهان، زنجان، کرمان، کرمانشاه و گلستان
خرما	۱۰۴۰	۷۲۶	۲	مازندران، گیلان، مرکزی، فارس، اصفهان، سمنان، تهران، گلستان، قزوین و خراسان
خرما	۲۰۴۸۷۵	۱۰۰۶۴۰۶	۴۹	هرمزگان، بوشهر، خوزستان، فارس، کرمان، سیستان و بلوچستان و منطقه جیرفت
نارنگین	۶	۱۴	۲۲	هرمزگان و سیستان و بلوچستان
موز	۱۸۹	۱۱۳۳۶۰	۲۹/۱	سیستان و بلوچستان، هرمزگان و منطقه جیرفت
قیه	۲۲۲۰	۲۲۸۱۴	۱۰/۲	سیستان و بلوچستان، هرمزگان و منطقه جیرفت
بابایا	۲۰	۱۲۶	۶/۱	هرمزگان (میناب) و سیستان و بلوچستان (چابهار)
انگلیس	-	-	-	-

